

UN Women Strateški plan

2022-2025.

Gradimo rodno ravnopravan svijet

UN Women Strateški plan 2022-2025.

Gradimo rodno ravnopravan svijet

GLOBALNI KONTEKST

Kao agencija Ujedinjenih nacija posvećena rodnoj ravnopravnosti, radimo na osnaživanju svih žena i djevojčica i punom uživanju njihovih ljudskih prava. U naredne četiri godine rukovodit ćemo se našim Strateškim planom za period 2022 - 2025., imajući u vidu 2030. godinu kao rok za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja (SDG).

Unatoč napretku u zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju koji je ostvaren u protekloj deceniji, što se ogleda u do sad najvećem broju djevojčica koje idu u školu i najmanjem broju žena koje umiru na porođaju¹, previše je oblasti gdje se bilježi spor napredak u rodnoj ravnopravnosti. Globalno gledano, manje od dvije trećine žena učestvuju u radnoj snazi² u odnosu na preko 90% muškaraca. Ove brojke se nisu poboljšale zadnjih 30 godina. Zapanjujućih 190 miliona žena u reproduktivnoj dobi koje ne žele zatrudnjati ne koriste ni jedan metod kontracepcije.³ Samo u prošloj godini je 1 od 10 žena starijih od 15 godina iskusila seksualno ili fizičko nasilje od

strane intimnog partnera.⁴ I uprkos napretku u ženskom liderstvu, još uvijek tek jedna četvrtina svih zastupničkih mjesta u parlamentima pripada ženama, a na globalnom nivou samo 24 žene su na čelu država ili vlada.⁵

Naš novi strateški plan dolazi u jeku globalne pandemije COVID-19, koja je disproportionalno uticala na žene i djevojčice i pogoršala sve aspekte rodne nejednakosti. Jasno je da su potrebne odvažne mjere i povećano finansiranje kako bi se izgradio bolji i ravnopravan svijet, odgovorilo na potrebe svih žena i djevojčica i kako niko ne bi bio izostavljen.

1 Pregled i ocjena implementacije Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje i ishoda dvadeset trećeg posebnog zasjedanja Generalne skupštine: izvještaj generalnog sekretara, New York, mart 2020.

2 Ibid.

3 Ibid.

4 Svjetska zdravstvena organizacija u ime Međuagencijske radne grupe Ujedinjenih nacija za procjene i podatke o nasilju nad ženama (VAW-IAWGED), Procjene prevalencije nasilja nad ženama, 2018., (Ženeva, 2021.).

5 Pregled i ocjena implementacije Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje i ishoda dvadeset trećeg posebnog zasjedanja Generalne skupštine: izvještaj generalnog sekretara, New York, mart 2020.

**JASNO JE DA SU
POTREBNE ODVAŽNE
MJERE I POVEĆANO
FINANSIRANJE KAKO
BI SE IZGRADIO BOLJI
I RAVNOPRAVAN
SVIJET, ODGOVORILO
NA POTREBE SVIH
ŽENA I DJEVOJČICA I
KAKO NIKO NE BI BIO
IZOSTAVLJEN.**

UN Women/Ryan Brown

NAŠ TROSTRUKI MANDAT

Kao jedina agencija UN-a u potpunosti posvećena rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena, UN Women obavlja posebnu ulogu u promicanju plana globalnog razvoja. Naša sposobnost partnerskog rada i uključivanja različitih aktera u organima vlasti, civilnom društvu, privatnom sektoru i medijima nas izdvaja od drugih. Zahvaljujući našem trostrukom mandatu imamo jedinstvenu mogućnost da:

- **promovišemo koordinaciju u cijelom sistemu UN-a** radi povećanja odgovornosti i poboljšanja rezultata u oblasti rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena;
- **podržavamo države članice UN-a u jačanju globalnih normi i standarda za rodnu ravnopravnost** i osnaživanje žena i uključivanju rodne perspektive u radu na drugim pitanjima; i
- **provodimo operativne aktivnosti na nivou pojedinačnih zemalja i regionalnom nivou**, uključujući podršku državama članicama u izradi i implementaciji rodno odgovornih zakona, politika i strategija koje uzimaju u obzir proživljena ženska iskustva.

UN Women/Ryan Brown

**NAŠA VIZIJA
JE RODNO
RAVNOPRAVAN
SVIJET U KOJEM
SU SVE ŽENE
I DJEVOJČICE
OSNAŽENE DA
U POTPUNOSTI
UŽIVAJU NJIHOVA
LJUDSKA PRAVA.**

NAŠA VIZIJA I VODEĆI PRINCIPI

Naša vizija je rodno ravnopravan svijet u kojem su sve žene i djevojčice osnažene da u potpunosti uživaju njihova ljudska prava. Na putu ka tom cilju rukovodimo se sljedećim ključnim principima:

- Nastojimo **nikoga ne izostaviti**, identifikujući i rušeći strukturalne barijere i nejednake odnose moći, uključujući diskriminatorne zakone, politike i prakse
- Potičemo **rezultate, koordinaciju i odgovornost** radi promicanja rodne ravnopravnosti u cijelom sistemu UN-a
- Podržavamo **nacionalno vlasništvo**, osiguravajući da aktivnosti na unapređenju rodne ravnopravnosti budu usklađene sa nacionalnim prioritetima pojedinačnih zemalja
- Koristimo naš uticaj i partnerstva za **povećanje održivog finansiranja** rodne ravnopravnosti

POTICANJE ZAJEDNIČKIH REZULTATA RADOM U ČETIRI TEMATSKE OBLASTI

Od početka zasnivamo naš rad, organizujemo naše timove i mjerimo naš uticaj u četiri tematske oblasti. Također uvažavamo činjenicu da mi i naši partneri moramo sve više primjenjivati intersekcionalni pristup kako bismo tretirali osnovne uzroke rodne neravnopravnosti, te da naše inicijative

možda ne spadaju uvijek isključivo u samo jednu od ovih kategorija. Kako bismo to postigli naš novi strateški plan utvrđuje niz sistemskih ishoda koje nastojimo ostvariti na osnovu našeg tematskog rada i koji predstavljaju građevne blokove rodno ravnopravnijeg svijeta.

UPRAVLJANJE UTICAJEM U SVE ČETIRI TEMATSKE OBLASTI

1. Upravljanje i učešće u javnom životu:

Sarađujemo sa ključnim partnerima kako bi sve žene mogle u potpunosti i ravnopravno učestvovati u donošenju odluka, a žene i djevojčice ostvarivale korist od rodno odgovornih zakona, politika, budžeta, usluga i odgovornih institucija. U tom kontekstu pružamo podršku nastojanjima zemalja da ostvare rodnu zastupljenost 50/50 u odlučivanju, radimo na integraciji rodne ravnopravnosti u budžetske procedure, koristimo našu ulogu organizatora sastanaka i doprinosimo aktivnostima za ukidanje diskriminatornih zakona i politika.

2. Ekonomsko osnaživanje žena: Radimo na promicanju ekonomskog osnaživanja žena kako bi one imale sigurne prihode, pristojan posao i ekonomsku autonomiju. U tom kontekstu sarađujemo sa raznim partnerima, od agencija UN-a preko vladinih ministarstava, regionalnih tijela i međunarodnih finansijskih institucija, do organizacija za žensko preduzetništvo. Zajedno radimo na transformaciji ekonomije brige, zagovarajući da žene budu priznate i plaćene za njihov rad, i jačajući socijalnu zaštitu. Također zagovarujemo jednaku plaću, podržavamo žene kao liderke i preduzetnice i radimo na otklanjanju digitalnog jaza, kako bi žene i djevojčice imale jednak pristup mogućnostima.

3. Eliminacija nasilja nad ženama i djevojčicama:

Promoviramo integrisane pristupe kako bi sve žene i djevojčice živjele slobodne od svakog oblika nasilja. To obuhvata podršku državam članicama u jačanju praćenja i standarda za eliminaciju nasilja nad ženama i djevojčicama, pomaganje u izradi i implementaciji nacionalnih akcionih planova za prevenciju nasilja i promoviranje pozitivnih društvenih normi, te uvezivanje grupa koje rade na eliminaciji nasilja i eksperata u drugim tematskim oblastima, uključujući poljoprivredu, transport i spremnost za katastrofe. Od 2020. godine u sklopu ovih aktivnosti radimo na tome da planovi odgovora i oporavka od COVID-19 obuhvataju strategije za eliminaciju nasilja nad ženama i djevojčicama.

4. Žene, mir i sigurnost, humanitarno djelovanje i smanjenje rizika od katastrofa:

Radimo na tome da žene i djevojčice doprinose i imaju veći uticaj u izgradnji održivog mira i otpornosti i da ostvaruju jednaku korist od prevencije sukoba i katastrofa, kao i humanitarnog djelovanja. Podržavamo države članice i druge agencije UN-a u ispunjavanju njihovih obaveza u ovoj oblasti, olakšavamo koordinaciju između sektora i podržavamo razvoj modela politika, programa i nacionalnih akcionih planova.

POVEZIVANJE SILOSA SA SEDAM SISTEMSKIH ISHODA

Svjesni međusobne povezanosti našeg rada i promjene koju želimo potaknuti, u našem strateškom planu definišemo sljedećih sedam željenih ishoda koji nadilaze naše četiri tematske oblasti i predstavljaju mapu puta ka realizaciji naše vizije:

1. Kako bismo ostvarili **snažnije globalne norme i standarde za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, kao i rodno odgovornije zakone, politike i institucije**, pružat ćemo tehničku pomoć državama članicama, prezentirati dokaze koji potkrepljuju globalna opredjeljenja i pružiti podršku javnim institucijama u odgovoru na potrebe žena i djevojčica i poticanju njihovog učešća u kontekstu politika i planova.
2. Kako bismo **pojačali politike, strategije i instrumente javnog i privatnog finansiranja za unapređenje rodne ravnopravnosti** obezbijedit ćemo prilagođene smjernice za politike i izgradnju kapaciteta u oblasti mobilizacije, raspodjele i utroška finansiranja sa visokim uticajem, u skladu sa ciljevima rodne ravnopravnosti.
3. Kako bismo podržali **društva i zajednice u usvajanju stavova i praksi koje unapređuju rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, što podrazumijeva i uključivanje muškaraca i dječaka**, iskoristit ćemo naša raznolika partnerstva za promicanje pozitivne promjene društvenih normi.
4. Kako bismo stvorili **pristup boljim i prilagođenijim javnim robama, uslugama i resursima za sve žene i djevojčice**, podržat ćemo otklanjanje barijera za pristup, povećati relevantnu ekspertizu među pružaoциma usluga, podržati učešće žena u dizajnu politika i donošenju odluka i promovirati održive investicije na svim nivoima.
5. Kako bismo osigurali **da više žena i djevojčica koriste svoj glas, sposobnosti i liderstvo**, pomoći ćemo da ženski stavovi budu izneseni u donošenju odluka, uključujući i zaštitu prava na slobodu mišljenja i izražavanja i prava žena na jednako učešće u javnom životu.
6. Kako bismo proizveli **bolja saznanja i podatke, uključujući više globalnih statističkih podataka razvrstanih prema spolu kao osnovu za strategije za rodnu ravnopravnost**, stvorit ćemo poticajno

okruženje za intenziviranu izradu i poboljšani pristup rodnim statistikama i podacima razvrstanim prema spolu i podržati države članice u popunjavanju ključnih praznina u podacima neophodnih za komparaciju globalnih obaveza.

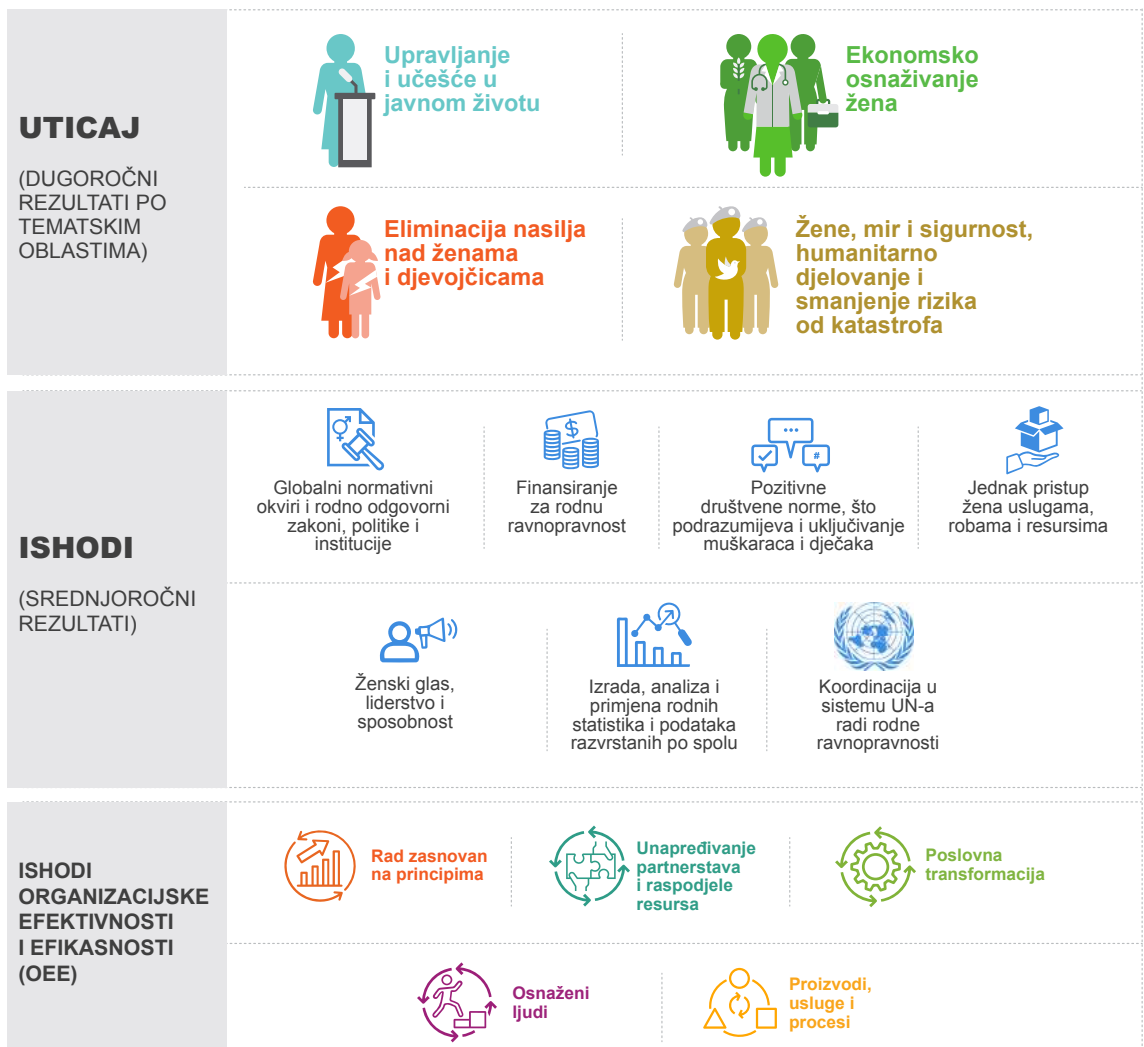
7. Kako bismo **promovisali koordinirani sistem UN-a ujedinen u promicanju rodne ravnopravnosti** značajno ćemo pojačati rad na koordinaciji unutar UN-a, uključujući podršku rodno osviještenim politikama i programima unutar sistema UN-a i razvoj okvira putem kojih se UN može pozvati na odgovornost za ispunjenje preuzetih obaveza u pogledu rodne ravnopravnosti.

Za ostvarenje ovih rezultata je ključno proširiti naš doseg i uticaj kroz partnerstva. I dalje ćemo odgovarati na zahtjeve država članica UN-a za podrškom direktnom implementacijom programa rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou. Namjeravamo to postići idejnim liderstvom, programskim savjetima, tehničkom pomoći i izgradnjom kapaciteta za vladu, civilno društvo i partnere iz UN-a; sklapanjem partnerstava sa višestrukim zainteresiranim stranama; direktnom dodjelom grantova lokalnim liderima; integriranjem ublažavanja posljedica klimatskih promjena u naš rad; investiranjem u nove tehnologije i slušanjem i širenjem glasova mladih.

VIZIJA STRATEŠKOG PLANA

Ostvarivanje rodne ravnopravnosti, osnaživanje svih žena i djevojčica i potpuno uživanje njihovih ljudskih prava.

ŠTA SMO NAUČILI IZ PRVE DECENIJE NAŠEG DJELOVANJA

UN Women/Joe Saade

Deset godina od uspostavljanja UN Women naučili smo gdje smo najdjelotvorniji, a gdje trebamo investirati radi povećanja našeg uticaja. U prvoj deceniji našeg djelovanja utvrdili smo da:

- **Naš trostruki mandat donosi promjenu:** Povezivanjem civilnog društva, država članica i partnera iz UN-a odigrali smo ključnu ulogu u unapređenju globalnih normi i standarda za rodnu ravnopravnost kao i njihovu realizaciju u vidu značajne promjene stanja na terenu. I u budućnosti možemo nastaviti koristiti tu jedinstvenu poziciju u kojoj se nalazimo.
- **UN Women se smatra globalnim liderom za ideje i prakse:** U protekloj deceniji smo predvodili napore na provođenju istraživanja, prikupljanju podataka i saznanja o rodnoj ravnopravnosti, uključujući i uvođenje vodećih publikacija kao što je „Napredak žena u svijetu“. Uticaj COVID-19 na žene i djevojčice pokazuje potrebu da se te aktivnosti nastave i prošire.
- **Pojačavanjem fokusa možemo povećati uticaj:** Da bismo rezultate prve decenije našeg rada materijalizirali u održivu promjenu, moramo se fokusirati na pristupe sa visokim uticajem koji imaju za cilj rušenje strukturalnih barijera za rodnu ravnopravnost, uključujući bolju integraciju principa da niko ne bude izostavljen kroz svjesni fokus na najmarginaliziranijim zajednicama i rješavanje osnovnih uzroka nejednakosti koje ih pogađaju.
- **Partnerstva omogućavaju ključnu komparativnu prednost:** Naša sposobnost da organizujemo i podržavamo dijalog između civilnog društva, vlada i drugih aktera omogućava UN Women da pojača svoj uticaj u promociji programa rodne ravnopravnosti. U narednoj deceniji našeg rada želimo produbiti naše odnose sa postojećim partnerima i proširiti nova partnerstva sa ženskim pokretima, muškarcima i dječacima, privatnim sektorom, medijima, trustovima mozgova, međunarodnim finansijskim institucijama i drugim akterima.
- **Potrebno nam je fleksibilnije i predvidljivije finansiranje:** Da bi naš plan uspio trebamo podržati naše partnere u aktiviranju održivog finansiranja. To će zahtijevati kreativnu mobilizaciju resursa i inovativno finansiranje, uključujući i finansiranje kroz ojačana partnerstva sa privatnim sektorom.
- **Vrijeme je za rodno osviještene politike u cijelom sistemu UN-a:** Nedavne reforme razvojnog sistema UN-a su ojačale našu sposobnost da promoviramo rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena u cjelokupnom sistemu UN-a. Sada smo u prilici da dodatno integriramo rodnu ravnopravnost kroz partnerstva sa glavnim agencijama UN-a, uključujući UNDP, UNFPA, UNICEF i druge, u zajedničkom planiranju, programiranju, praćenju i izvještavanju.

POSLOVNI MODEL VISOKOG UTICAJA ZA OSTVARIVANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Gledajući u budućnost nakon isteka perioda obuhvaćenog trenutnim strateškim planom i ka narednoj deceniji našeg djelovanja, svjesni smo da moramo prilagoditi naše načine rada svijetu koji se brzo mijenja. Kako bismo bili sigurni da smo u mogućnosti energično i efikasno odgovoriti na nove i hitne situacije, opredijeljeni smo za transformaciju vlastitih poslovnih praksi. To uključuje sljedeće:

- Reviziju naših procesa i preuzimanje vlastite odgovornosti prema principima vrijednosti za novac
- Širenje našeg uticaja, dosega i efikasnosti kroz partnerski rad gdje god je to moguće i korištenje finansiranja drugih donatora i implementatora
- Optimizaciju naše prisutnosti na terenu kroz decentralizaciju
- Investiranje u standardizovane i više integrirane programske pristupe radi ostvarivanja šireg uticaja
- Korištenje naše uloge idejnog lidera kroz ponudu savjetodavnih usluga
- Jačanje naše grantovske šeme i odabira partnera radi podrške zajednički kreiranoj, transformacijskoj promjeni
- Maksimiziranje naših resursa kroz tretiranje dostupnog finansiranja kao katalizatorskih investicija koje potiču rast
- Njegovanje raznolike i osnažene radne snage, uz nastojanje da se uspostavi inkluzivna kultura koja privlači i zadržava talente

**SVE DOKUMENTE
STRATEŠKOG PLANA
MOŽETE PRONAĆI NA
SLJEDEĆEM LINKU:**

[UN WOMEN STRATEŠKI PLAN
2022-2025.](#)

[INTEGRISANI OKVIR REZULTATA
I RESURSA UN WOMEN
STRATEŠKOG PLANA
2022-2025.](#)

UN WOMEN JE AGENCIJA UJEDINJENIH NACIJA POSVEĆENA RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJU ŽENA. KAO VODEĆA AGENCIJA U OBLASTI ZAGOVARANJA ZA ŽENE I DJEVOJČICE, UN WOMEN JE USPOSTAVLJEN KAKO BI SE UBRZAO NAPREDAK ZA ISPUNJAVANJE NJIHOVIH POTREBA ŠIROM SVIJETA.

UN Women podržava zemlje članice UN-a u postavljanju globalnih standarda za rodnu ravnopravnost, i radi sa vladama i civilnim društvom na kreiranju zakona, politika, programa i usluga potrebnih za osiguravanje efektivnog implementiranja standarda koji će istinski koristiti ženama i djevojčicama širom svijeta. UN Women radi na svjetskom nivou da viziju Ciljeva održivog razvoja učini stvarnošću za žene i djevojčice i zagovara jednako učešće žena u svim aspektima života, fokusirajući se na četiri strateška prioriteta: Žene vode, učestvuju i imaju jednaku korist od sistema vlasti; Žene imaju prihod, sigurnost, pristojnu radnu i ekonomsku neovisnost; Sve žene i djevojčice žive život oslobođen od svih oblika nasilja; Žene i djevojčice doprinose i imaju veći utjecaj u izgradnji održivog mira i otpornosti, i imaju jednake koristi od sprečavanja prirodnih katastrofa i konflikata, kao i od humanitarnih akcija. UN Women također koordinira i promovira rad UN sistema u unapređenju rodne ravnopravnosti.

Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina